

Årsplan 2022-2023

Innledning

Det humanistiske fakultet (HF) har som mål å tilby fremragende utdanning og legge til rette for et inspirerende læringsmiljø. Det er viktig at studentene opplever at de lykkes med sine studier, og at de får relevant arbeid etter å ha avlagt en grad. Fakultetets forskere skal nå ut til studenter og samfunnet med kunnskap fra våre forskningsprosjekter. Fakultetet skal være en arbeidsplass med en åpen og inkluderende kultur, hvor ansatte blir ivaretatt og får utvikle seg. Mangfold er en ressurs og en styrke for HF. En sammensatt ansatt- og studentgruppe er viktig for kvaliteten på arbeidet som gjøres ved fakultetet.

Årsplanen er ett av fakultetets viktigste styringsdokumenter. Det er et dokument som konkretiserer strategier og målsetninger som er formulert i universitetets og fakultetets strategiske planer. Fakultetet er i ferd med å vedta en ny strategi fram mot 2030. De foreløpige diskusjonene om strategien setter sitt preg på teksten i denne planen. Årsplanen har blant annet tiltak for å øke samfunnsrelevans i forskningen og utdanningen, og for å åpne fakultetet for omverdenen. I påvente av ytterligere føringer i den vedtatte strategiske planen som vedtas i oktober 2021, søker fakultetet med denne årsplanen å avslutte tiltak og prosjekter som allerede er påbegynt.

Flere av tiltakene i årsplanen bygger på vedtak i tidligere årsplaner. For å følge opp disse, er det nedsatt ulike arbeidsgrupper. Eksempler er en arbeidsgruppe som skal levere forslag til tiltak for ph.d.-programmet og en arbeidsgruppe som har levert en handlingsplan for studentenes læringsmiljø. Jobbklar@HF-prosjektet lager en plan for utvikling av studentenes karriereplanleggingsferdigheter gjennom hele studieløpet. De konkrete forslagene fra dette arbeidet gjenfinnes og følges opp i denne årsplanen. Noen tiltak er nye i denne årsplanen, deriblant tiltak for digital undervisning og et større formidlingsinitiativ.

Det er viktig å sikre forutsigbarhet og langsiktighet i instituttens økonomiske rammebetingelser. Fakultetet vil fortsatt jobbe målrettet med økonomiske prognoser for å forbedre økonomi- og virksomhetsstyringen. Et viktig grunnlag for fakultetets økonomistyring er den periodiske revisjonen av fordelingsmodellen som skal gjennomføres i 2022.

Utdanning og læringsmiljø

HF's tiltak 1: Digitalisering og etter- og videreutdanning (EVU)

HF's studenter skal tilbys god og engasjerende undervisning som motiverer, utfordrer og gir faglig trygghet og bidrar til gjennomføring. Fakultetet skal ta med seg de beste erfaringene fra digital undervisning under pandemien, og videreutvikle dette. HF:Studio er et viktig samlingspunkt for å dele erfaringer og eksperimentere med nye undervisningsformer, og vil bygge kompetansemiljøer for undervisningsmetoder som ligger helt i front.

HF skal bidra til at samfunnet og arbeidsmarkedet har nødvendig kompetanse, gjennom å tilby etter- og videreutdanning (EVU) av høy kvalitet innenfor våre fagfelt.

HF:Studio

- HF:Studio bruker prosjektperioden ut 2022 til å finne sin form som HF's kraftsenter for undervisningsutvikling. Satsingen legger planer for videre finansiering og drift, slik at permanent organisering og finansiering kan vedtas i desember 2022.

Post-korona undervisning

- Fakultetet og instituttene samler erfaringene fra digital undervisning under nedstengningen. Det er sannsynlig at studentene vil forvente at vi viderefører deler av det vi har lykket med. Undervisningsledernetverket skal derfor vurdere hva slags digital og pedagogisk kompetanse alle undervisere på HF bør ha og bruke i sin undervisning.

Policyutforming for etter- og videreutdanning (EVU)

- Fakultetet utarbeider en policy for etter- og videreutdanning, ved å kartlegge og utforske de mulighetene som nå kommer med nye politiske føringer og konkrete regelendringer på området. Arbeidet gjøres i samarbeid med skolesatsingsleder, men omfatter EVU-tilbud også utenfor skolesektoren.
- Det bygges et kompetansemiljø for EVU innenfor HF:Studio.
- Instituttene oppfordres til å utvikle EVU-tilbud innenfor egne fagfelt.
- Fakultetet arrangerer speed-dater for institutter og sentre for å finne hvor det er potensiale for tverrfaglige EVU-tilbud.

Forventede resultater 2022:

- Undervisningsledernetverket har laget et forslag til hvordan vi kan oppnå at alle undervisere har nødvendig digital og pedagogisk kompetanse, slik at vi kan videreføre de vellykkede erfaringene fra nedstengningen.

Forventede resultater 2023:

- HF har etablert et permanent læringscenter.
- Konkrete tiltak basert på undervisningsledernetverkets forslag om digital og pedagogisk kompetanse er implementert.
- HF har minst fem EVU-tilbud, minst ett er tverrfaglig.

HF's tiltak 2: Læringsmiljø og arbeidsrelevans

2020 og 2021 har vært utfordrende for alle HF's studenter, og det må legges inn en stor innsats for å integrere og reintegrere studentene sosialt og faglig. Alle studenter skal føle seg hjemme på campus og på faget, og de skal ha tilgang til aktive møteplasser. Studentene skal oppmuntres til å skaffe seg internasjonal erfaring i løpet av studietiden, og HF må sikre at de har tilgang til de mulighetene som finnes, særlig innenfor det europeiske universitetssamarbeidet Circle U. Fakultetet skal styrke studienes arbeidsrelevans og studentenes karrierferdigheter.

Læringsmiljø

- Fakultetet og instituttene skal følge opp og prioritere blant tiltakene i [handlingsplanen for læringsmiljø](#), med fokus på å tilrettelegge for møteplasser der alle studenter kan bli kjent med og/eller gjenoppta kontakten med hverandre og med fagmiljøet. Tips til vellykkede arrangementer deles mellom instituttene.

Mobilitet og praksis

- Fakultetet og instituttene skal sammen teste ut og promotere de nye mulighetene på mobilitetsfeltet: mikro-utveksling, hybrid utveksling, utveksling av emner i Circle U.
- Fakultetet og instituttene skal sammen pilotere praksisopphold for innreisende studenter i Erasmus+, for eksempel studenter fra partneruniversiteter som brukes i språkundervisningen til sitt morsmål.

Jobbklar@HF

- Instituttene skal fortsette med å implementere tiltakene som anbefales i [Jobbklar@HF](#).
- En arbeidsgruppe ser på muligheten for at fakultetet kan utarbeide en nettside med læringsressurser etter inspirasjon fra Aarhus Universitet: <https://educate.au.dk/>

Forventede resultater 2022

- Studentene skal få tilbud om flere arrangementer, både av sosial og faglig-sosial art, og minst tre i semesteret.
- Alle tiltak fra Jobbklar@HF er implementert høstsemesteret 2022.
- Alle bachelorprogram skal innen 2022 ha et bærekraftperspektiv i minst ett emne.

Forventede resultater 2023

- Alle HF's studenter er godt integrert på sitt studium, både faglig og sosialt.
- Studentmobilitet gjennom [det europeiske universitetssamarbeidet Circle U](#) er i gang.
- Ett eller flere institutt har prøvd ut «praksis inn».

HF's tiltak 3: Rekruttering til master

HF ønsker og trenger flere søkere til masterprogrammene, og vil satse på å rekruttere flere gode studenter både fra våre egne bachelorprogrammer og fra andre læresteder. Rekrutteringstiltak må utformes med sikte på å få en mer mangfoldig studentgruppe.

- Det velges ut to masterprogrammer som får bistand til å analysere og bearbeide tekstene på «Hvorfor velge»-sidene.
- De to masterprogrammene får også bistand til å produsere videointervjuer av alumner eller studenter til bruk på nettsidene.
- På bakgrunn av resultatet fra arbeidet med de to programmene, utarbeides det en mal som brukes til å revidere og utvikle «Hvorfor velge»-sidene til fakultetets øvrige masterprogram.

Forventede resultater 2022:

- HF har flere kvalifiserte søkere til sine masterprogrammer enn tidligere.

Forventede resultater 2023:

- HF har flere kvalifiserte søkere til sine masterprogrammer enn i 2022.

Forskning

HF's tiltak 4: Tematiske programmer og utfordringsdrevet forskning

Fakultetets fagmiljøer skal øke deltakelsen i Forskningsrådets og EUs tematiske programmer. Fagmiljøene skal også øke deltakelsen ved Forskningsrådets utlysning til Samarbeidsprosjekter for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv. Dette vil kreve at fakultetet og instituttene identifiserer motiverte søkermiljøer og støtter disse i søknadsarbeidet. For noen fagmiljøer vil det være mulig å videreutvikle tematiske søknader til Forskningsrådet, slik at de også kan søke midler fra EUs tematiske utlysninger.

For å styrke HF's og humsam-fagenes posisjon i EUs neste rammeprogram, vil fakultetet ta aktivt del i prosjektet The Norwegian network for the promotion of SSH-perspectives in Horizon Europe (NOSSH) og aktivitetene det gjennomfører. NOSSH tar sikte på å promotere perspektiver fra humaniora og samfunnsfag i Horisont Europa og integrere disse i fremtidige arbeidsprogram.

Under den nye satsingen UiO:Demokrati vil det være tverrfaglige forskningsgrupper som kan utvikle prosjektsøknader som er relevante for tematiske utlysninger, og som kan være aktive deltakere på gravitasjonsområdet *Demokrati og integrering* i Oslo Science City.

- Fakultetet skal sikre god informasjon, kompetanse og administrativ støtte. For å bidra til at søknader blir så konkurransedyktige som mulig, bør instituttene i større grad dra veksler på de erfaringene som finnes i ekspertgruppene på UiO. Erfaringer og informasjon utveksles i fakultetets nettverk for forskningsledelse og –administrasjon. Fakultetet kartlegger

rammene for tematiske søknader, samt hvordan etablerte tematiske prosjekter best drives på UiO.

- Fakultetet vil arrangere et seminar for forskere, forskningsrådgivere og ledelse, med vekt på suksessfaktorer ved tematiske søknader til EU og Forskningsrådet.
- Fakultetet vil opprette en arbeidsgruppe som vurderer søknadspiloter til relevante tematiske utlysninger.
- Fakultetet og instituttene legger til rette for at det dannes lesegrupper på tvers av fagfelt, i forkant av ERCs søknadsfrister. Gruppene styres i stor grad av medlemmene selv, og kan få støtte fra fakultetet til samlinger og andre aktiviteter.

Forventede resultater 2022:

- Relevante fagmiljøer bruker sine prosjekter til å søke på både Forskningsrådets og EUs tematiske utlysninger.
- Forskningsledere og forskningsadministrasjon har bygget erfaring, og kan bistå i utviklingen av nye tematiske søknader.
- HF har sendt minst fire søknader til tematiske program i EU.

Forventede resultater 2023:

- HF har ett prosjekt finansiert av EUs tematiske program.

HFs tiltak 5: Ph.d.-programmet

Fakultetets ph.d.-program er evaluert, og et internasjonalt panel leverte sin rapport i 2021. Gjennom året er rapporten diskutert i fakultetets ph.d.-utvalg og med alle ph.d.-ledere og ph.d.-administrasjon. For å sikre en helhetlig oppfølging av evalueringsrapporten og utvikling av ph.d.-programmet, utarbeides det en egen oppfølgingsplan for forskerutdanning med tiltak for de neste to årene. Oppfølgingsplanen vil ha som mål å øke kvaliteten på forskerutdanningstilbudet ytterligere, fra oppfølging og veiledning til kurs og karriereutvikling.

Forventede resultater 2022:

- Tiltak er gjennomført i henhold til oppfølgingsplanen.

Forventede resultater 2023:

- Tiltak er gjennomført i henhold til oppfølgingsplanen.

HFs tiltak 6: Åpen forskning og databaser

I UiOs strategi for humaniora står det at bruken av digital teknologi og digital metodikk blir stadig viktigere i humaniora som forsknings- og studiefag. Digital humaniora fordrer metodisk innovasjon og en adekvat forskningsinfrastruktur. Ansvarsforhold og arbeidsdeling internt på UiO og mellom UiO og relevante samarbeidspartnere vil være viktig å få på plass for å finne en hensiktsmessig løsning på institusjonelle støttefunksjoner for digital humaniora. Bibliotekene er en viktig del av dette arbeidet.

Forskningsrådet og EU krever at publikasjoner som rapporterer forskningsresultater finansiert av dem skal publiseres i åpne kanaler. I tillegg har den norske regjeringen utarbeidet nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang. Fakultetet jobber aktivt for å påvirke utviklingen av policy og praksis for åpen publisering.

- UiO har tildelt støtte til enkelte miljøer ved HF for å utvikle nye databaser. Det skal etableres et felles system for drift og vedlikehold av nye og eksisterende databaser og digitale samlinger. Fakultetet vil følge opp miljøene og samarbeidet, med mål om at drift av eksisterende og etablering av nye databaser skal overføres til en ny felles plattform.
- Fakultetet skal legge til rette for økt kompetanse om åpen publisering og problemstillinger knyttet til åpen publisering.

Forventede resultater 2022:

- Fakultetet har i samarbeid med institutter og andre relevante aktører gjennomført arrangementer som har bidratt til å øke kunnskapen om åpen publisering.

Forventede resultater 2023:

- Drift og vedlikehold av flere av fakultetets databaser er overført til nytt felles system.

Kunnskap i bruk

HF's tiltak 7: Formidlingsinitiativ

Fakultetet ønsker et synlig og tydelig HF som aktivt deltar i samfunnet og setter dagsorden. Som et ledd i dette gjennomføres et formidlingsinitiativ med arbeidstittelen «X-dagene» i første halvdel av 2022. Formidlingsinitiativets program planlegges i 2021 av en programkomité med representanter fra instituttene og fakultetsadministrasjonen, som også foreslår hva initiativet skal hete. Initiativet forankres i en arbeidsgruppe som ledes av dekanen.

«X-dagene» får demokrati som overordnet tema i 2022. Dette er et tema der svært mange av HF's fagmiljøer kan ha faglige bidrag. Det henger også godt sammen med den nye satsingen UiO:Demokrati. Det er et mål å bruke nye formidlingsarenaer og ulike formater.

Det er også et mål å treffe nye målgrupper og teste ut nye formidlingsformer, ikke minst med tanke på rekruttering til studiene. «X-dagene» blir et HF-initiativ, men det kan inviteres til samarbeid med andre. Relevante samarbeidspartnere og arenaer kan eksempelvis være Deichman, Oslo-skolene eller Oslo Science City.

Forventede resultater 2022:

- Formidlingsinitiativet er gjennomført og evaluert med tanke på mulige framtidige initiativer.

Personalpolitikk

HF's tiltak 8: Arbeidsmiljø og mangfold

Fakultetet har i mange år jobbet målbevisst sikre et godt arbeidsmiljø. De siste årene har fakultetet rekruttert svært mange førsteamanuenser (over 100 de siste fem årene) og over halvparten har internasjonal bakgrunn.

Våre ansatte er vår viktigste ressurs, og de nytilsattes erfaringer og kompetanse gir fagmiljøene innspill på hvordan vi kan bli enda bedre. For å sikre god integrering er det viktig å lære seg norsk. Fakultetsstyret vedtok våren 2020 retningslinjer for praktisering av språkravet ved HF, og høsten 2021 jobber arbeidsgruppen videre med del 2 av prosjektet.

I årsplanen for 2022-2023 følger fakultetet opp disse utvalgte punktene fra [handlingsplanen for likestilling og mangfold](#).

- Fakultetet skal tilby skreddersydde språkkurs til våre internasjonale ansatte, slik at de skal bli i stand til å undervise på norsk.
- Det skal gis opplæring i mangfoldsarbeid til studieadministrasjonen og til nye ledere.
- Resultater og tiltak fra Arbeidsmiljø- og klima-undersøkelsen (ARK) 2020 skal følges opp, og en gjennomgang av status for tiltak på enhetene skal diskuteres jevnlig på instituttlederemøter.
- Fakultetet skal sette ned en fokusgruppe med nåværende og tidligere studenter med flerkulturell bakgrunn som enten har sluttet på HF, har valgt en annen studieretning enn humaniora, eller har valgt å ikke studere. Gruppen skal gi innspill til hvordan HF kan bli et enda mer attraktivt studiested. Det vil gi oss dokumentasjon, og en retning å navigere etter i fremtidig rekrutteringsarbeid.

Forventede resultater 2022:

- Det er høy grad av bevissthet om forventninger til norskkompetanse, og det er tilrettelagt for å innfri disse blant ledere og ansatte.
- Arbeidsgruppens forslag til tiltak innenfor områdene språk, kultur, organisasjon og sosialt samvær følges opp med årlige dialogmøter mellom fakultetet og instituttene for å sikre en bedre integrering av våre internasjonale ansatte.
- I forbindelse med den fagkritiske gjennomgangen som gjøres ved opprettelsen av nye emner og revisjon av eksisterende, skal lærerkollegiet og instituttet gjøre rede for hvordan mangfoldsperspektiv er diskutert i prosessen, og hvilke konsekvenser denne diskusjonen eventuelt har hatt.

Forventede resultater 2023:

- Fakultetet følger opp en ny ARK undersøkelse som gjennomføres i 2023.
- Alle ansatte med internasjonal bakgrunn som har behov for det deltar på HF's skreddersydde språkkurs nivå 2.
- Mangfoldsperspektivet er ivare tatt innenfor flere studieprogram enn i 2021.

HF's tiltak 9: Karriereutvikling for forskere i tidlig karrierefase

Universitetsstyret vedtok 10. mars 2020 standarder for UiOs karrierestøtte til forskere i tidlig karrierefase. Fakultetets ansvar for å utvikle forskertalenter skal møte både akademias og samfunnets behov. Forskere i tidlig karrierefase er ph.d.-kandidater, postdoktorer og ansatte i forskerstilling. For at denne gruppen skal ha like muligheter til å planlegge sin karriere på et informert grunnlag, må fakultetet tilby en helhetlig og systematisk karrierestøtte.

Karrieretiltak rettet mot ph.d.-kandidater vil inngå som en del av forskerutdanningen ved HF.

- Oppfølgingsplanen for evalueringen av ph.d.-programmet vil vise hvilke karrieretiltak fakultetet vil gjennomføre for denne gruppen.
- Fakultetet skal lage en pakke med karriereutviklingstiltak for postdoktorer og forskere i tidlig karrierefase.
- På bakgrunn av erfaringene fra karriereløpsprogrammet (KLP) vil fakultetet lage tilbud for mentorering og samlinger på tvers av faggrenser for forskere som er tidlig i karrieren. Tilbudet vil basere seg på karriereutvikling gjennom fagfellestøtte, og fakultetet vil bidra til opprettelsen av grupper.

Ph.d.-kandidater, postdoktorer/forskere

Forventede resultater 2023:

- Fakultetet tilbyr en pakke med karriereutviklingstiltak for postdoktorer og forskere som er tidlig i karrieren.

Ph.d.-kandidater:

Forventede resultater 2022:

- Alle nye stipendiater skal ha utarbeidet en karriereplan. Karriereplaner skal følges opp av instituttene.

Forventede resultater 2023:

- Fakultetet tilbyr en pakke med karriereutviklingstiltak for ph.d.-kandidater.

Virksomhetsovergripende tiltak

HF's tiltak 10: Ressursplanlegging for fremtiden

Fakultetet fortsetter arbeidet med en felles modell for forvaltning av fakultetets undervisningsressurser. Målet er å få bedre oversikt over ressursbruk og ressursbehov. Dette vil gi mulighet til å ta informerte strategiske valg og utøve bedre ressursforvaltning. Prosjektet skal ved utgangen av 2021 levere en kravspesifikasjon for et verktøy som skal kunne brukes til undervisningsplanlegging og forvaltning av fakultetets undervisningsressurser. Verktøyet skal gi forutsigbarhet, gjennomsiktighet, trygghet og langsiktighet for alle vitenskapelig ansatte. En

overordnet målsetning er også at arbeidet vil ha en kulturendrende effekt på sikt, og skape bedre oppslutning om hvordan vi forvalter ressursene våre.

Forventede resultater 2022:

- Verktøy for planlegging av undervisning er utviklet/innkjøpt.
- Verktøyet er i bruk på alle institutter.

HFs tiltak 11: Revisjon av fordelingsmodellen

Fakultetsstyret vedtok i 2009 at HFs fordelingsmodell med jevne mellomrom skal tilbake til fakultetsstyret slik at styret kan vurdere om det er behov for justeringer. Modellen er blitt justert to ganger, og dette skal nå behandles på nytt. Saken drøftes i styret og eventuelle endringer vedtas i 2022.

Forventede resultater 2022:

Eventuelle justeringer av fordelingsmodellen er vedtatt av fakultetsstyret.

Forventede resultater 2023:

Budsjettmessig virkning av revidert fordelingsmodell.

HFs tiltak 12: Grønt HF

UiOs strategi 2030 har som mål at UiO skal utvikle kunnskap som bidrar til en bærekraftig verden. HF vil i sin strategi fram mot 2030 peke på hvordan fakultetet skal styrke og tydeliggjøre bærekraftsperspektiver i forskning og utdanning.

Årsplanen, som har et kortere tidsperspektiv, viser hvilke tiltak fakultetet vil gjennomføre for å etterstrebe å være en bærekraftig organisasjon de to kommende årene. I tillegg til tiltakene i årsplanen vil det bli nødvendig å følge opp UiOs helhetlige klima- og miljøstrategi som blir vedtatt i 2021.

- For å kunne beregne klimaavtrykk er det viktig at reiser bestilles gjennom gjeldende avtale med reisebyrå. Fakultetet må legge til rette for at bestillinger skjer innenfor denne avtalen. Instituttene sørger for at de ansatte har tilstrekkelig opplæring i rutinene for reisebestilling.
- Fakultetet bruker pandemien som et utgangspunkt for en mer miljøvennlig reisevirksomhet. Det er viktig å ikke falle tilbake til gamle mønstre ukritisk.
- Møte- og undervisningsrom tilpasses forskjellige former for digital møte- og undervisningsvirksomhet i forbindelse med korona. De ansattes digitale kompetanse har økt, og øker stadig (jf. tiltaket om post-korona undervisning). Terskelen for å gjennomføre digitale møter er trolig blitt lavere. Fakultetet og instituttene skal utstyre relevante møte- og undervisningsrom slik at de dekker behovene for digitale og hybride møter.
- Fakultetet og instituttene skal også følge opp universitetets målsetning om å redusere utskriftsvolumet. Fakultetets ansatte og studenter skal kutte i utskriftsvolumet der det er

mulig, uten at det går ut over virksomhetens prioriterte aktiviteter. Antallet skrivere skal reduseres, men dette gjøres i samråd med studenter, ansatte og USIT.

Forventede resultater 2022:

- Fakultetet og instituttene har innført prioriterte klima og miljøtiltak som vedtas i UiOs helhetlige klima- og miljøstrategi.
- Fakultetet bestiller tjenestereiser kun gjennom rammeavtalen med reisebyrå.
- Relevante møte- og undervisningsrom er tilpasset hybrid møte- og undervisningsvirksomhet.